

Ekshumacje

Wymagania dotyczące uzyskania zezwoleń na jej dokonanie, dokumenty, warunki przeprowadzenia

Ekshumacja polega na wydobyciu zwłok i szczątków z grobu lub miejsca tymczasowego pochówku w celu przeniesienia ich i ponownego pochówku na tym samym lub innym cmentarzu, remontu grobu/grobowca i ponownego pochówku na tym samym miejscu a także przeprowadzenia oględzin lekarsko-sądowych.

Ekshumacja zwłok i szczątków jest dopuszczalna w okresie od 16 października do 15 kwietnia we wczesnych godzinach rannych. O terminie ekshumacji należy zawiadomić właściwego terenowo Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego, który wykonuje nadzór nad ekshumacją

Do złożenia wniosku o wydanie zezwolenia na ekshumację uprawniona jest najbliższa pozostała rodzina osoby zmarłej a mianowicie:

- pozostały małżonek (małżonka) osoby zmarłej,
- krewni zstępni (potomek w linii prostej: dziecko, wnuk, prawnuk, itd.),
- krewni wstępni (przodek w linii prostej: rodzice, dziadkowie, pradziadkowie, itd.),
- krewny boczny do czwartego stopnia pokrewieństwa, powinowaty w linii prostej do pierwszego stopnia pokrewieństwa,
- osoba dobrowolnie do tego zobowiązująca się.

Jeżeli pomiędzy członkami rodziny powstaje spór dotyczący ekshumacji osobą uprawnioną do złożenia wniosku o ekshumację będzie osoba wskazana prawomocnym wyrokiem sądu.

Zwłoki osób zmarłych na choroby zakaźne nie mogą być ekshumowane przed upływem 2 lat od dnia zgonu. Zezwolenie w formie decyzji administracyjnej na przeprowadzenie ekshumacji wydaje, po rozpatrzeniu złożonego wniosku właściwy terenowo dla miejsca ekshumacji Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny.

Ekshumacją i przewozem zwłok lub szczątków ludzkich zajmują się uprawnione do tego celu podmioty prowadzące działalność zgodnie z Polską Klasyfikacją Działalności(PKD) tj. pogrzeby i działalność pokrewna.

[Wniosek o zezwolenie na ekshumację → Druki i formularze](#)

Prawidłowo wypełniony wniosek o wydanie zezwolenia na ekshumację zwłok lub szczątków ludzkich winien zawierać:

1. Dane dotyczące zmarłego:

- imię i nazwisko,
- data i miejsce urodzenia,
- data zgonu,
- numer aktu zgonu,
- miejsce pochowania przed ekshumacją,
- miejsce pochowania po ekshumacji,
- uzasadnienie wniosku o zezwolenie na ekshumację.

2. Dane wnioskodawcy:

- imię i nazwisko oraz PESEL,
- dokładny adres zamieszkania wraz z numerem kodu pocztowego,
- seria i numer dowodu osobistego,
- stopień pokrewieństwa wnioskodawcy w stosunku do zmarłego.

3. Wykaz członków rodziny uprawnionych do współdecydowania w sprawie będącej przedmiotem wniosku o ekshumację zwłok lub szczątków ludzkich:

- imię, nazwisko, seria i nr dowodu osobistego, stopień pokrewieństwa w stosunku do osoby zmarłej, dokładny adres zamieszkania oraz czytelny podpis.

4. Oświadczenie wnioskodawcy, z którego wynika, że we wniosku wymienione zostały wszystkie osoby, którym przysługuje prawo do pochówku, a tym samym ekshumacji zwłok. Wnioskodawca oświadcza również, że wszystkie dane zawarte we wniosku są prawdziwe i bierze za nie pełną odpowiedzialność, natomiast oświadczenie niniejsze składa po pouczeniu o odpowiedzialności karnej za fałszywe zeznania (art. 233 Kodeksu Karnego). Pod niniejszym oświadczeniem wnioskodawca winien podać datę i złożyć czytelny podpis.

Do wniosku należy dołączyć:

1. akt zgonu,
2. zaświadczenie o przyczynie zgonu, w przypadku jeśli od daty zgonu nie minęły dwa lata.

Ogólne warunki wykonywania ekshumacji:

- Osoby przeprowadzające ekshumację powinny stosować środki ochrony osobistej.
- W trakcie ekshumacji ziemię wydobywaną z grobu należy umieścić na powierzchni zabezpieczonej nieprzepuszczalną, wytrzymałą matą.
- Zwłoki lub szczątki ekshumowane przed upływem 20 lat od dnia pochowania wydobywane są wraz z trumną, którą bez otwierania umieszcza się w wyłącznie do tego przeznaczonej szczelnej skrzyni, wybitej blachą.
- W celu ponownego pochowania po zakończeniu ekshumacji, trumna powinna zostać niezwłocznie wydobyta ze skrzyni i umieszczona w grobie bez jej otwierania.
- W przypadku ekshumacji wykonywanej po upływie 20 lat od dnia pochowania wydobyte szczątki wraz z resztkami trumny umieszcza się w nowej trumnie.
- Skrzynia, w której znajdowała się trumna, oraz mata, na której była składowana ziemia wydobyta z grobu, powinny zostać umyte oraz zdezynfekowane.
- Do zasypiania grobu powinna być użyta ziemia wydobyta z grobu.

Podstawy prawne:

1. Ustawa z dnia 31 stycznia 1959 roku o cmentarzach i chowaniu zmarłych (Dz. U. z 2017 r. poz. 912 z późn. zm.).
2. Rozporządzenie Ministra Zdrowia z dnia 7 grudnia 2001 roku w sprawie postępowania ze zwłokami i szczątkami ludzkimi (Dz. U. Nr 153, poz. 1783 z późn. zm.).
3. Rozporządzenie Ministra Zdrowia z dnia 23 marca 2011 r. w sprawie sposobu przechowywania zwłok i szczątków (Dz. U. Nr 75, poz. 405).